

Országos légi LIDAR felmérésből származó tematikus adatbázisok és azok alkalmazási lehetőségei hálózati térképezésben

Dr. Tomor Tamás
kereskedelmi igazgató
Envirosense Hungary Kft.

HBV MK HISZ hírközlési és informatikai szakmai továbbképzés
2024. március 22.

Mivel dolgozunk?

- Saját tulajdonú, országos lefedettségű:
  - nagyfelbontású légifelvételekkel
  - geodéziai pontosságú lézerszkennelt adatokkal
  - idősoros műholdfelvételekkel
- Modern szoftveres megoldásokkal
- Szuperszámítógépes adatfeldolgozó környezetben

Lézerszkennelt adatok

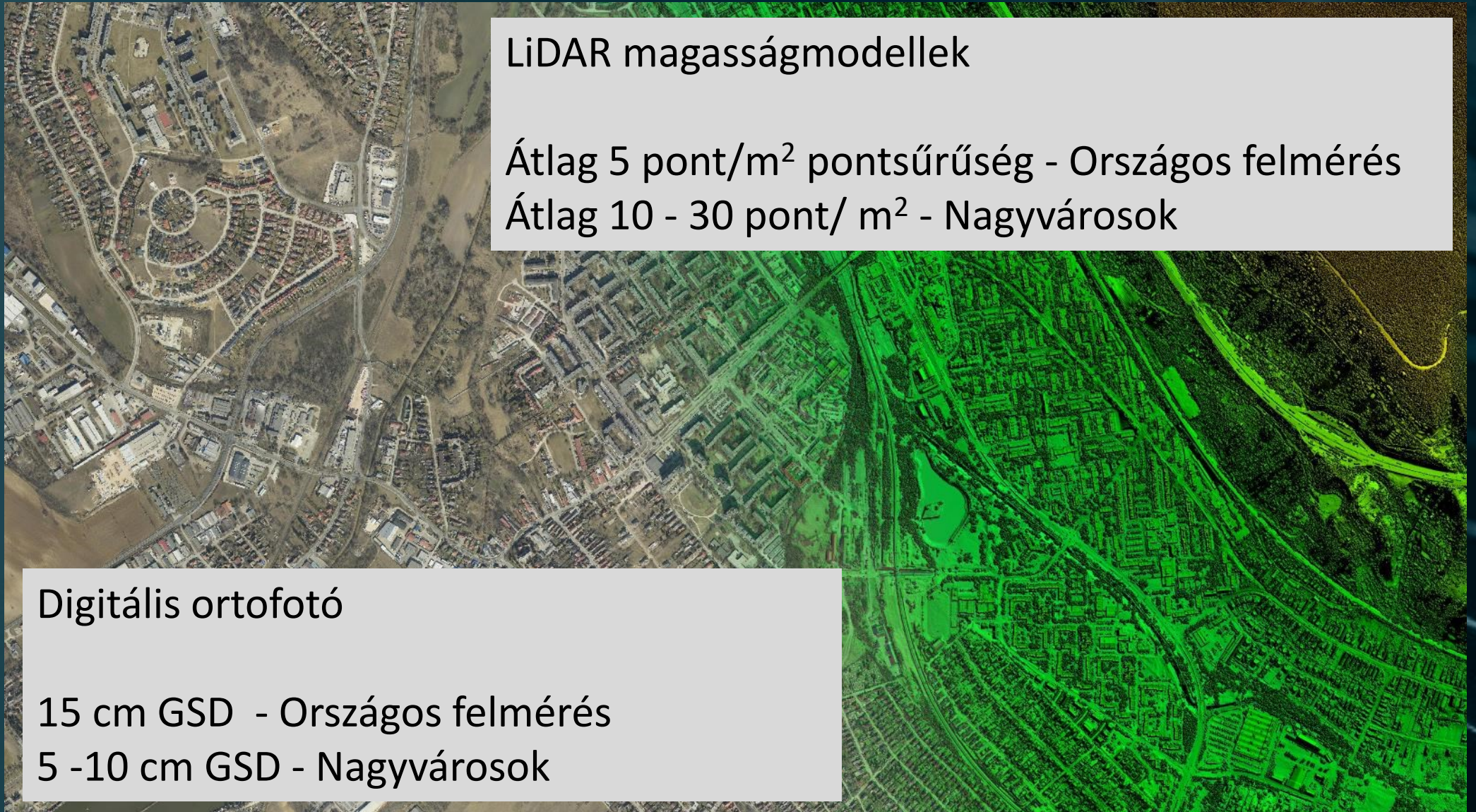
Nagyfelbontású légifotók

Műholdfelvételek

Országos légi LiDAR és digitális mérőkamerás felmérés

LiDAR magasságmodellek

Átlag 5 pont/m² pontsűrűség - Országos felmérés

Átlag 10 - 30 pont/ m² - Nagyvárosok

Digitális ortofotó

15 cm GSD - Országos felmérés

5 -10 cm GSD - Nagyvárosok

Légi felméréseinkhez alkalmazott technológiáink

Légi LiDAR rendszer

- 2 MHz teljesítmény -> költséghatékonyság
- akár 1,3 millió mérés/mp
- kiváló többszörös visszaverődés detektálás
- homogén ponteloszlás
- Novatel GPS/IMU egység

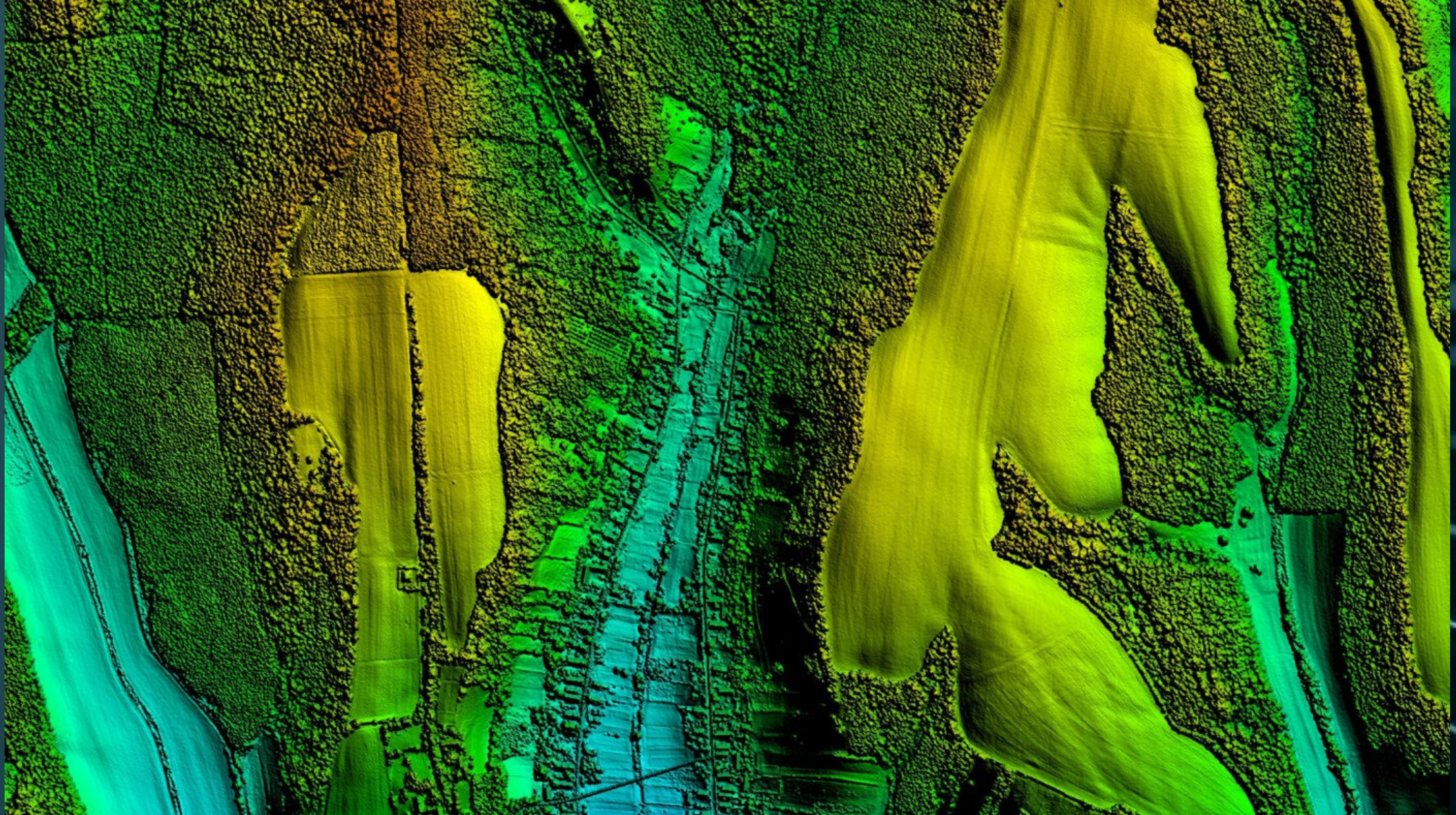
150MP Full frame kamerarendszer

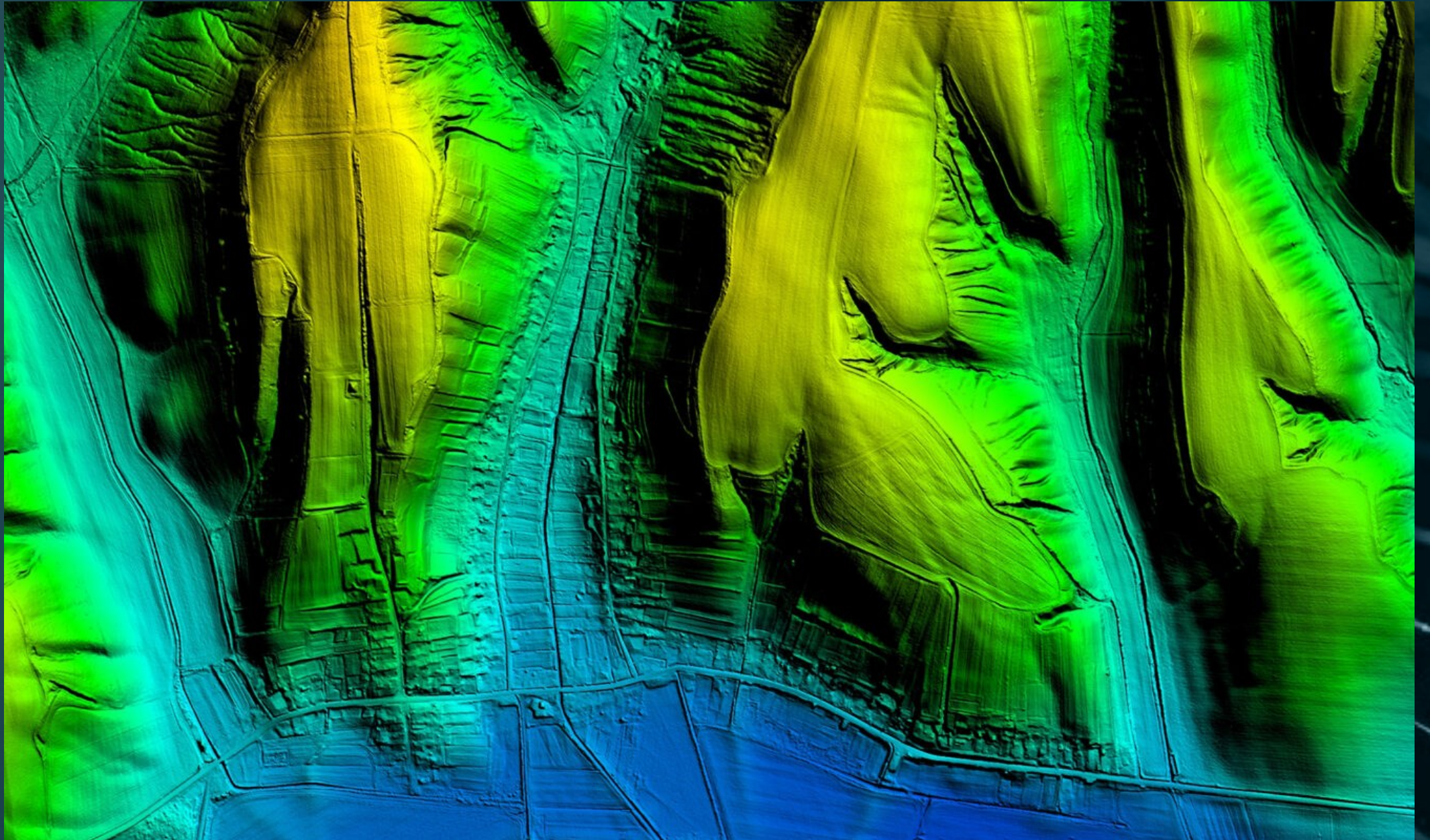
- Ultra nagy felbontás 14204 x 10652 MP
- Lencseváltó
- Kiemelkedő képminőség
- RGB+NIR adatrögzítés

LiDAR felszínmodell (DSM)

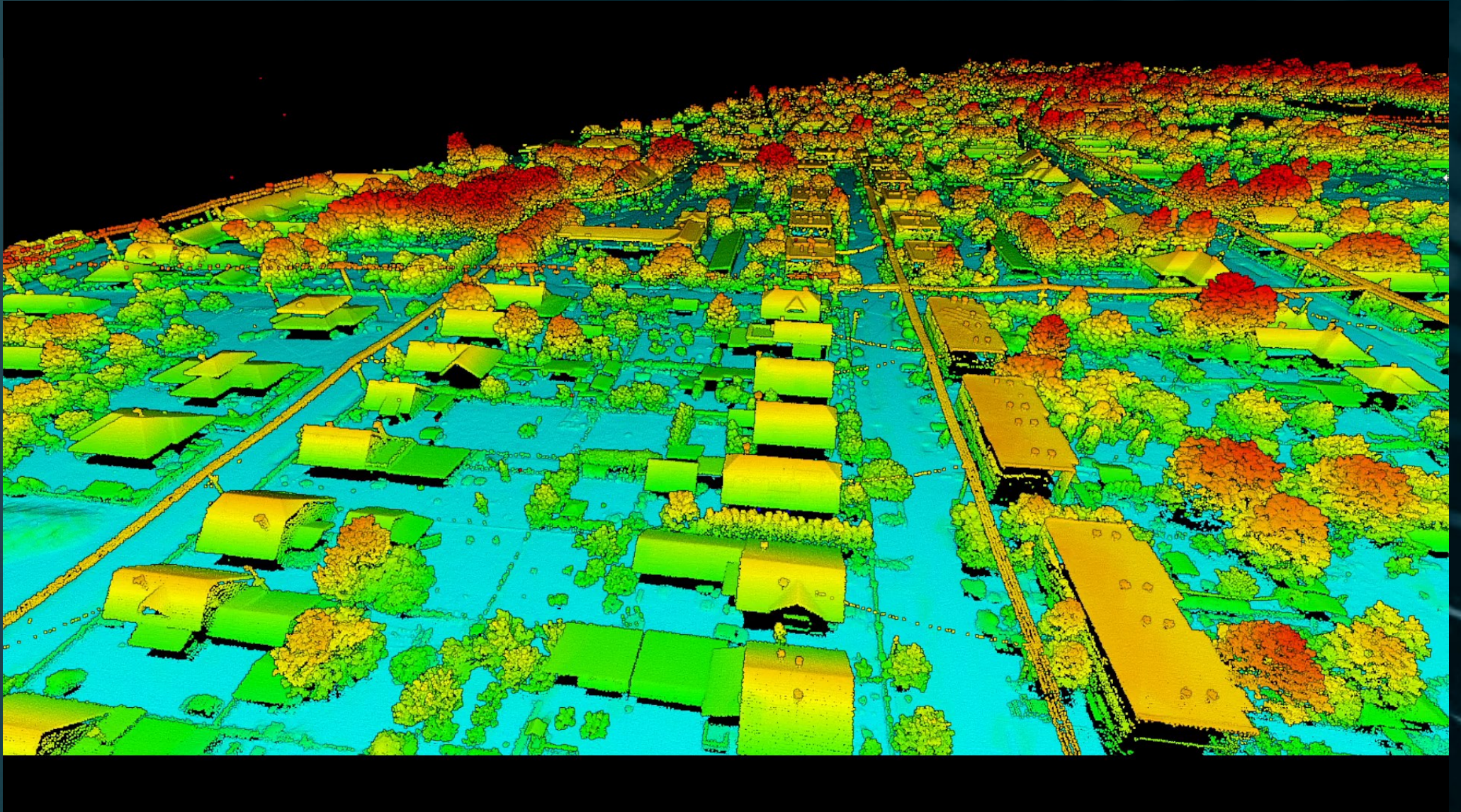
LiDAR domborzatmodell (DTM)

Nagy felbontású ortofotó térkép

Légi lézershenneléssel előállított 3D pontfelhő

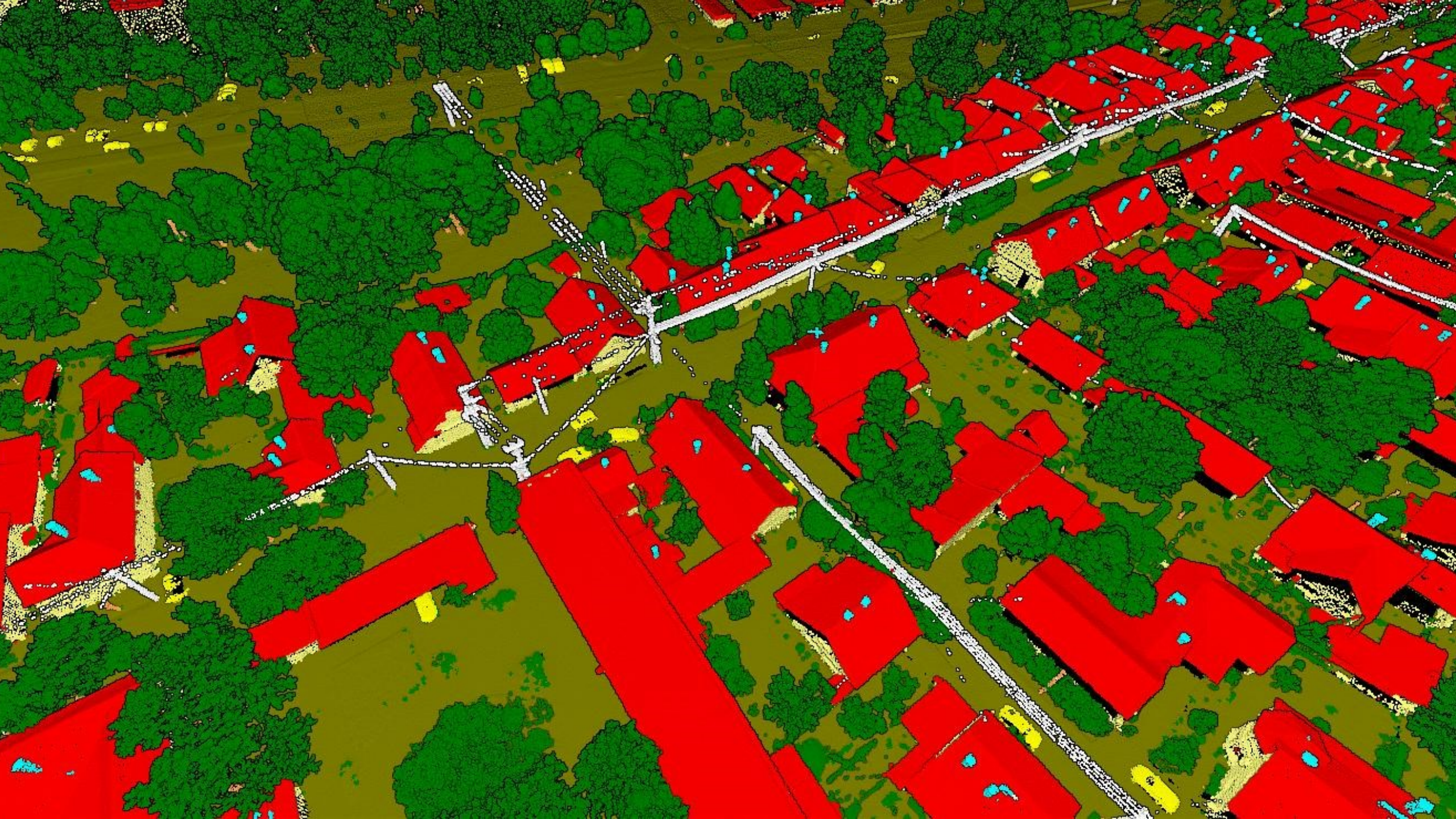

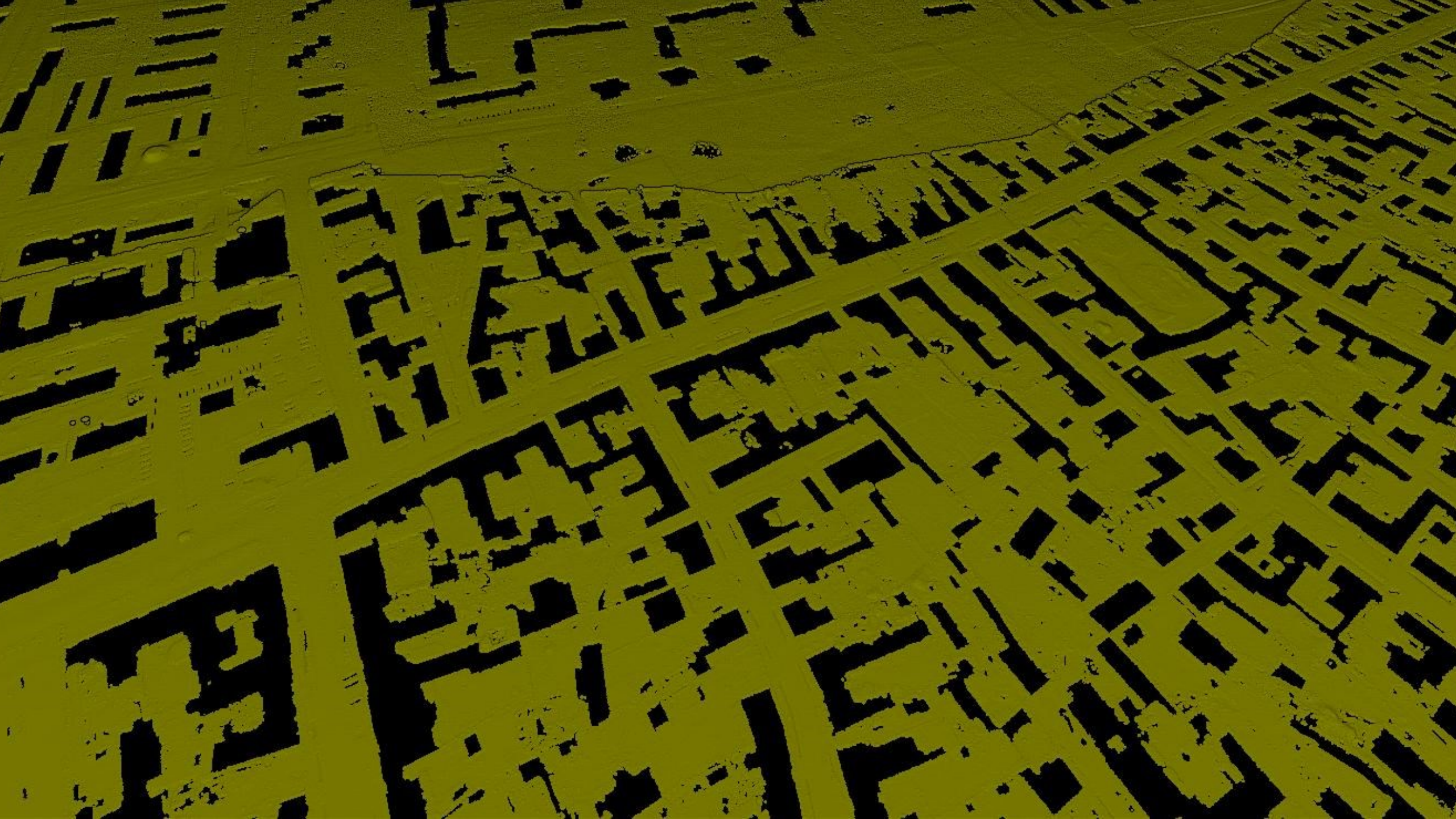
Ai

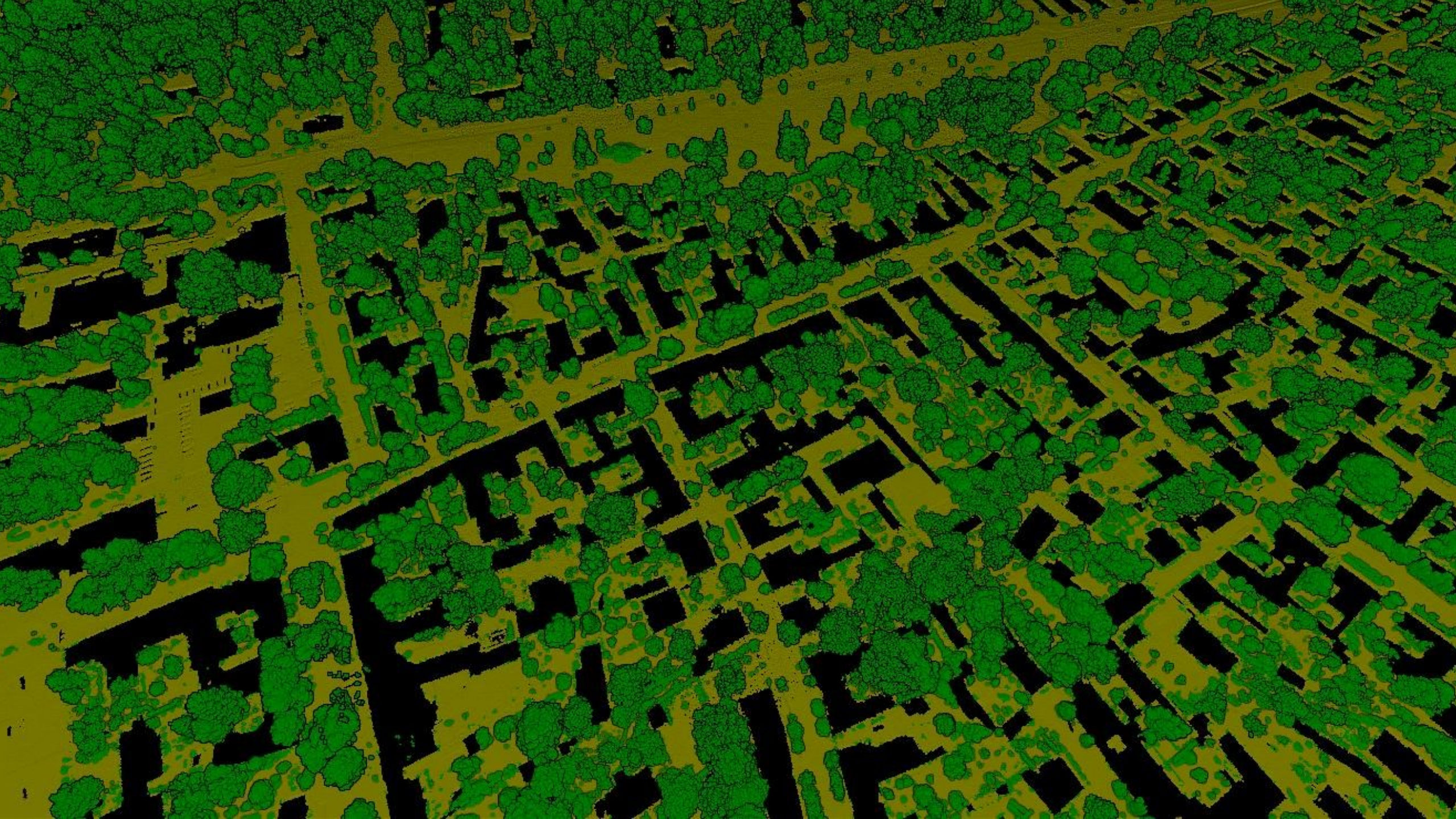
a pontfelhő osztályozásban

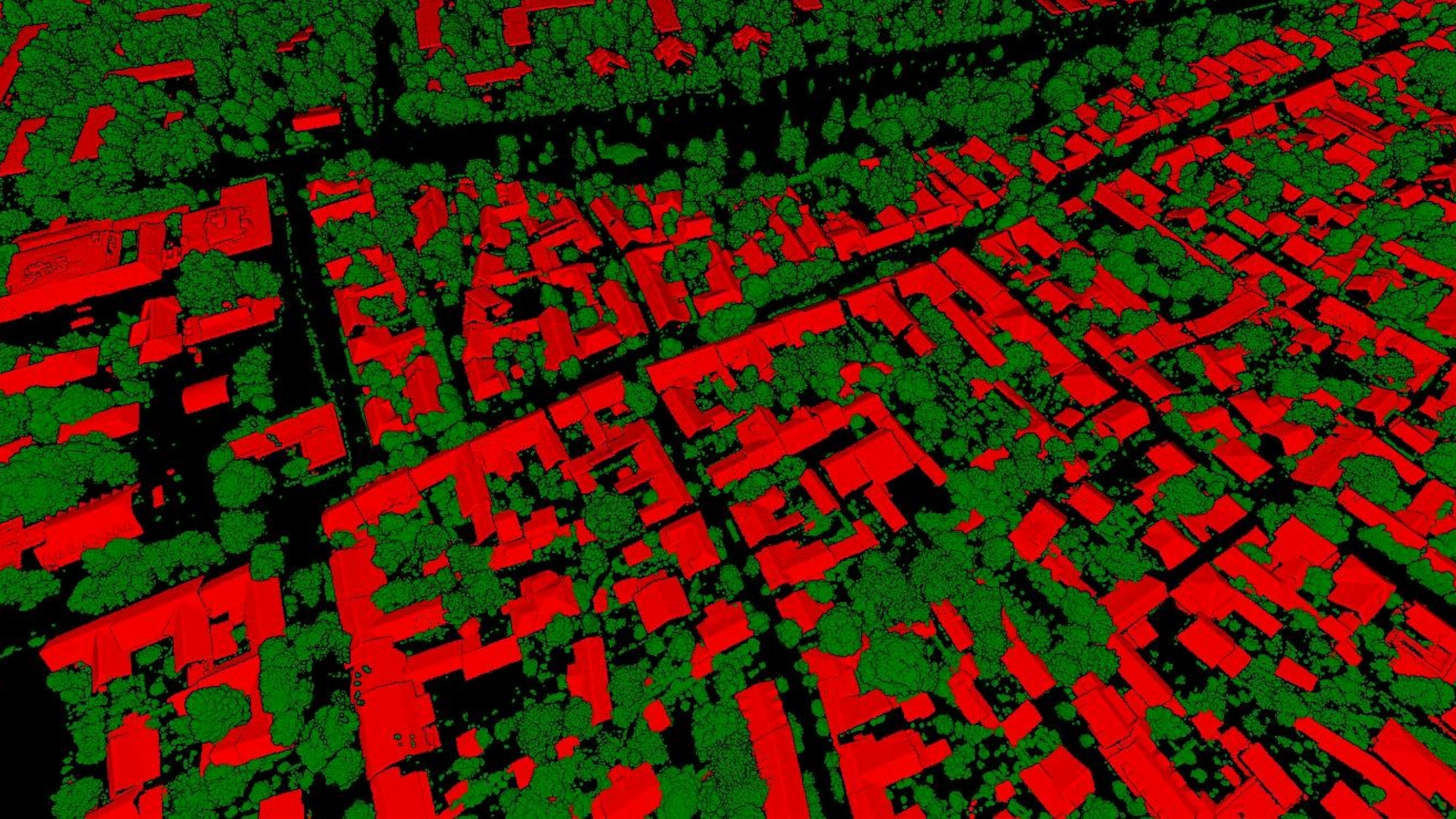
- Mesterséges intelligenciamodellek alkalmazása a pontfelhő osztályozásban (szemantikus szegmentáció)
- Általános vagy speciális (pl. erdészeti) modellek alkalmazása
- Kategóriák:
  - *Talaj*
  - *Vegetáció (fatörzsek és lomkorona)*
  - *Épületek*
  - *Víz*
  - *Vezetékek (kisfeszültség, nagyfeszültség)*
  - *Villamosvezeték-tornyok (kisfeszültség, nagyfeszültség)*
  - *Vasúti vezetékek és tornyok*
  - *Hidak*
  - *Tetőobjektumok (kémények, antennák, napelemek)*
  - *Járművek*
  - *Falak / homlokzatok*
  - *Zaj*

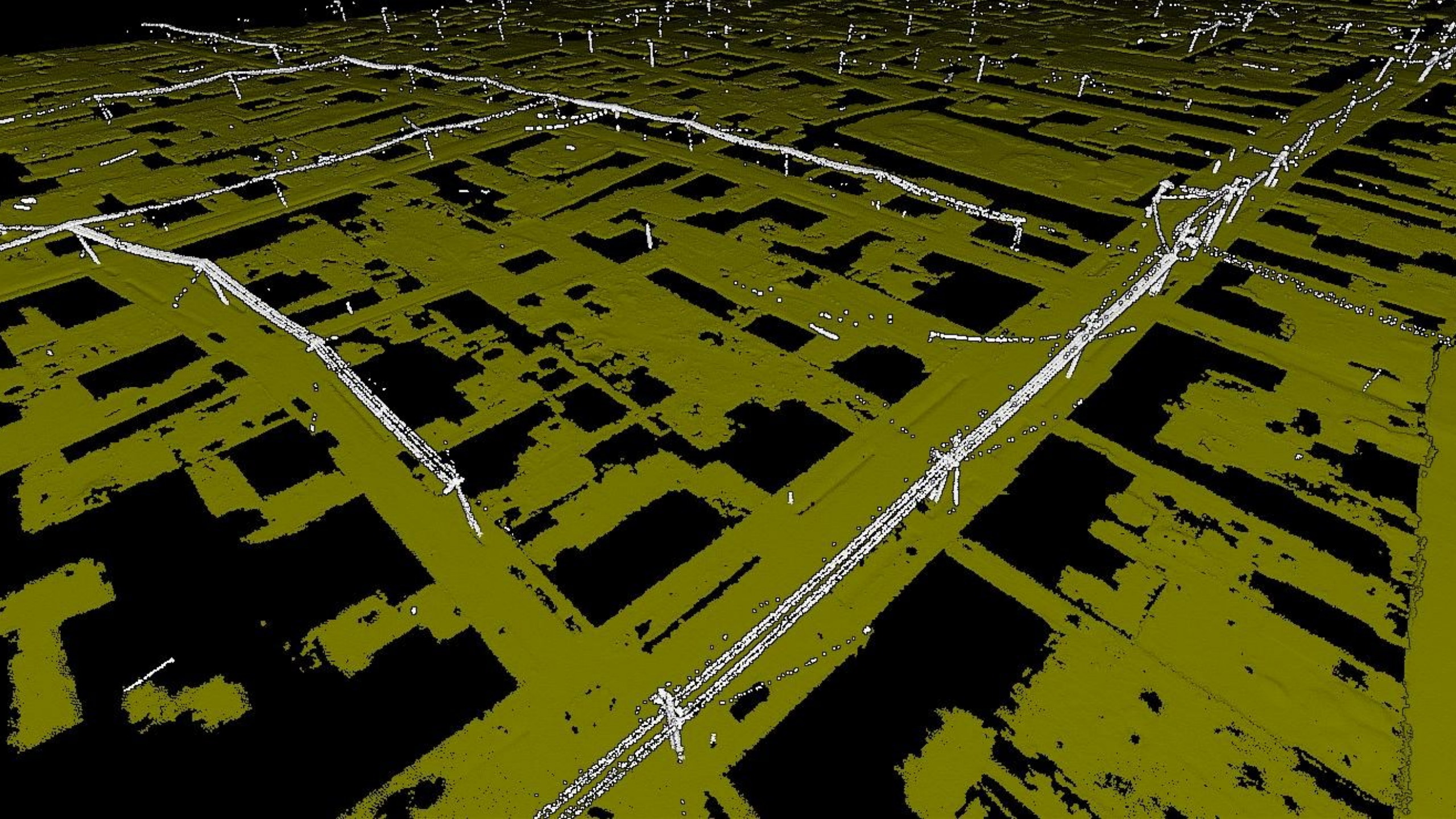

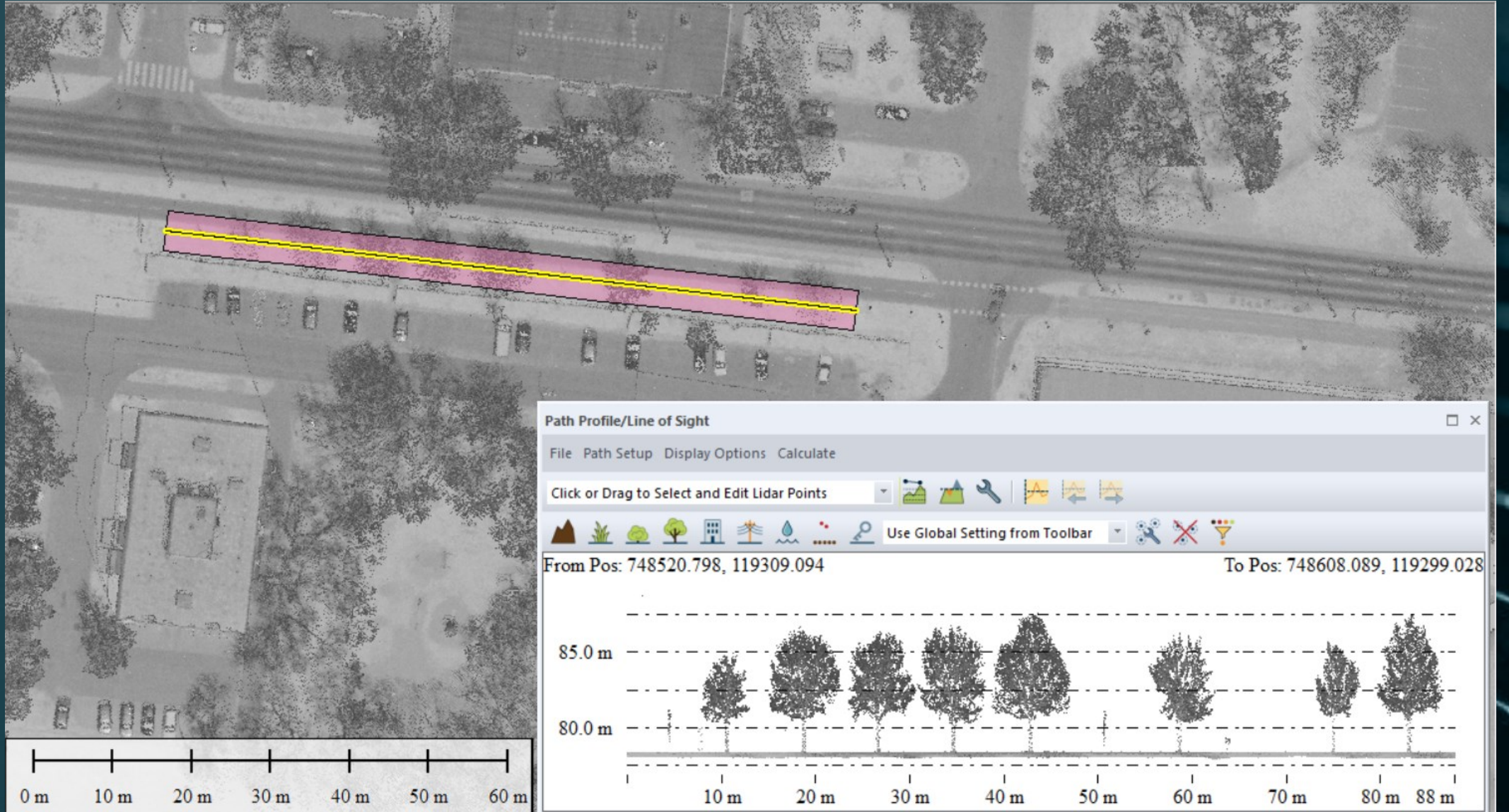

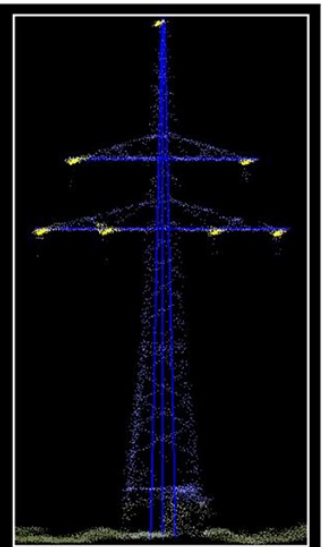
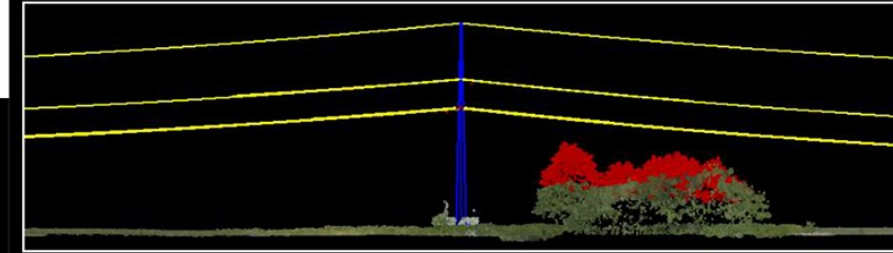
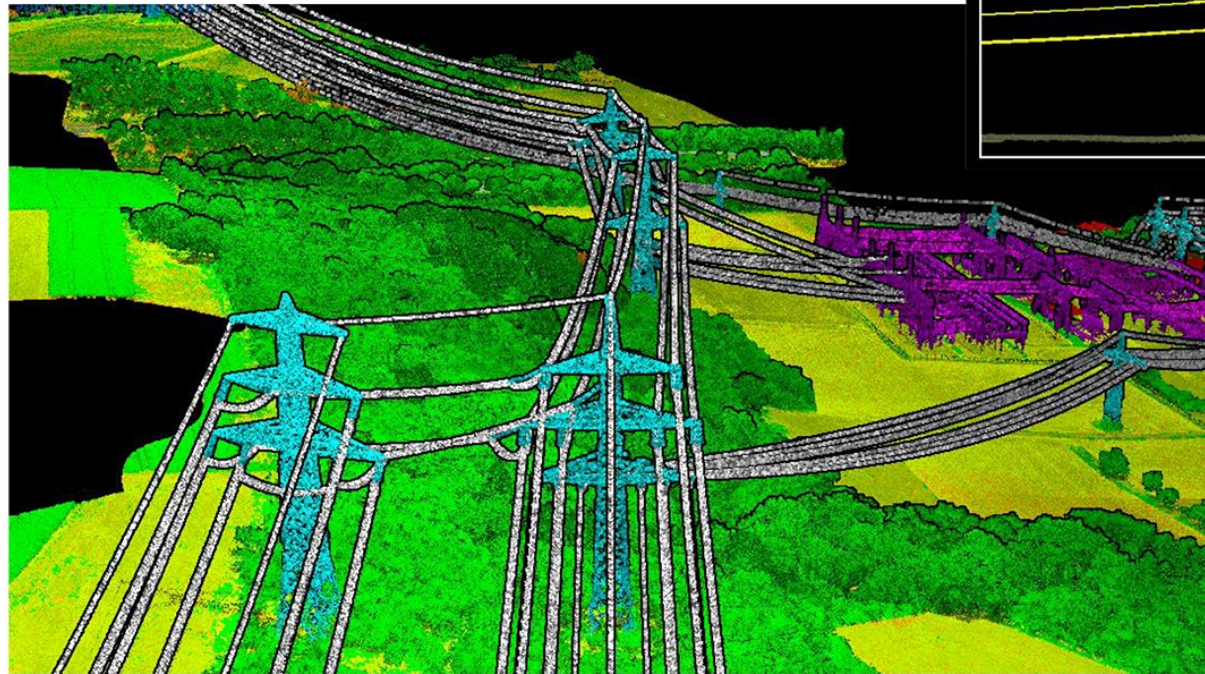

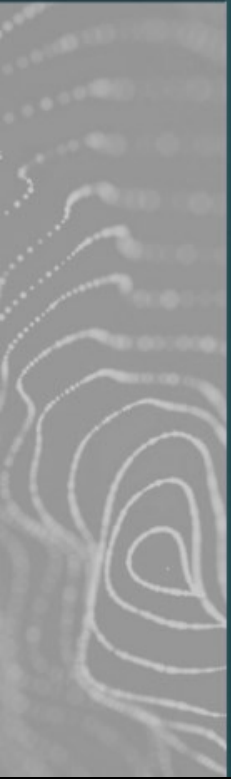
Fák metszeti megjelenítése LiDAR pontfelhőben

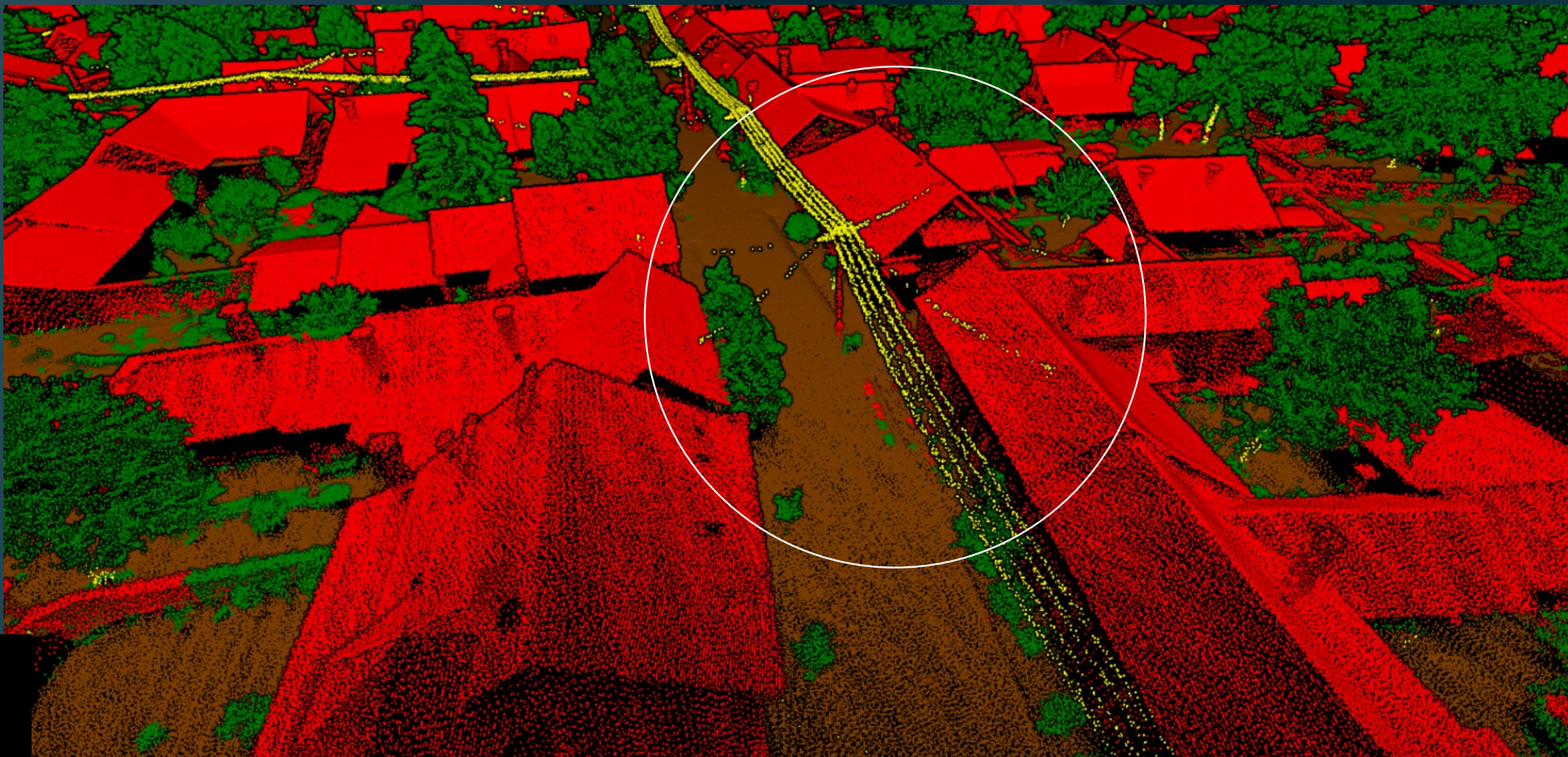
Nagyfeszültségű távvezetékek karbantartási feladatai LiDAR adatok alapján – Veszélyes objektumok detektálása

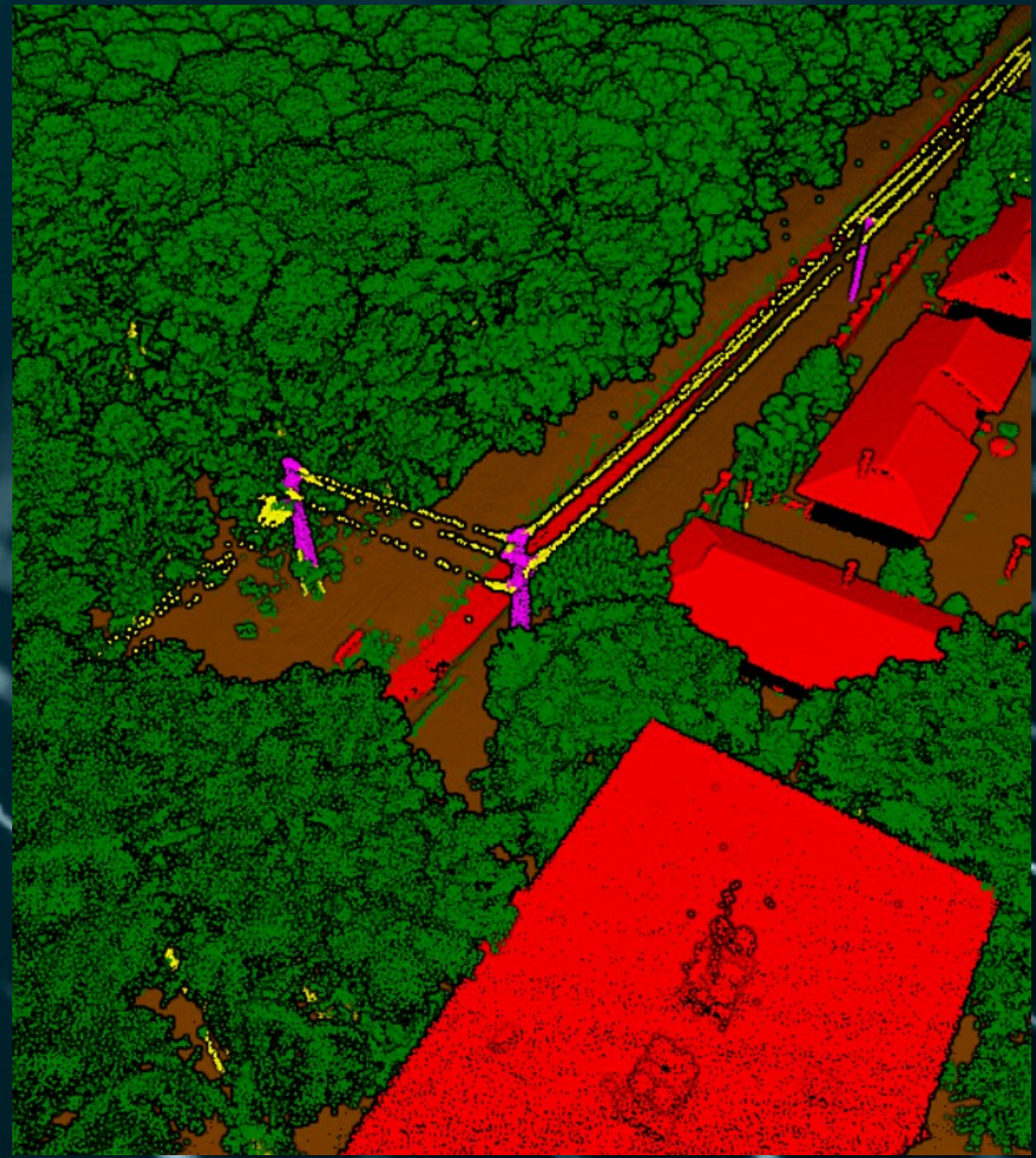
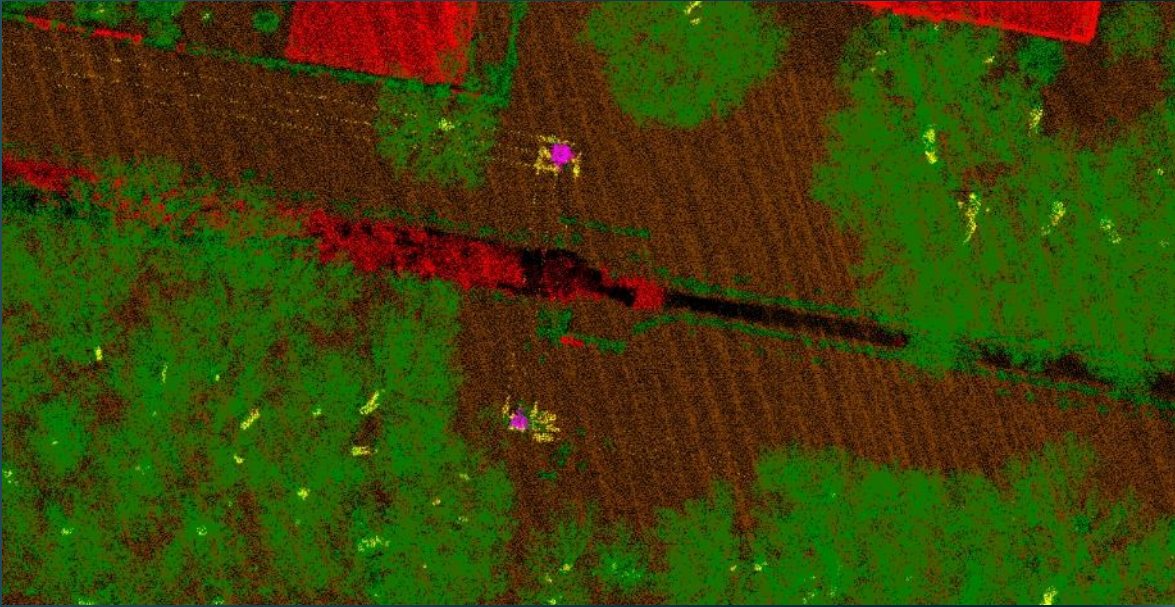
Hálózati leágazások azonsítása nagy felbontású ortofotó alapján

Hálózati leágazások azonsítása LiDAR adatok alapján

Elektromos légvezetékek és tartóoszlopok azonsítása LiDAR adatok és ortofotók együttes felhasználásával

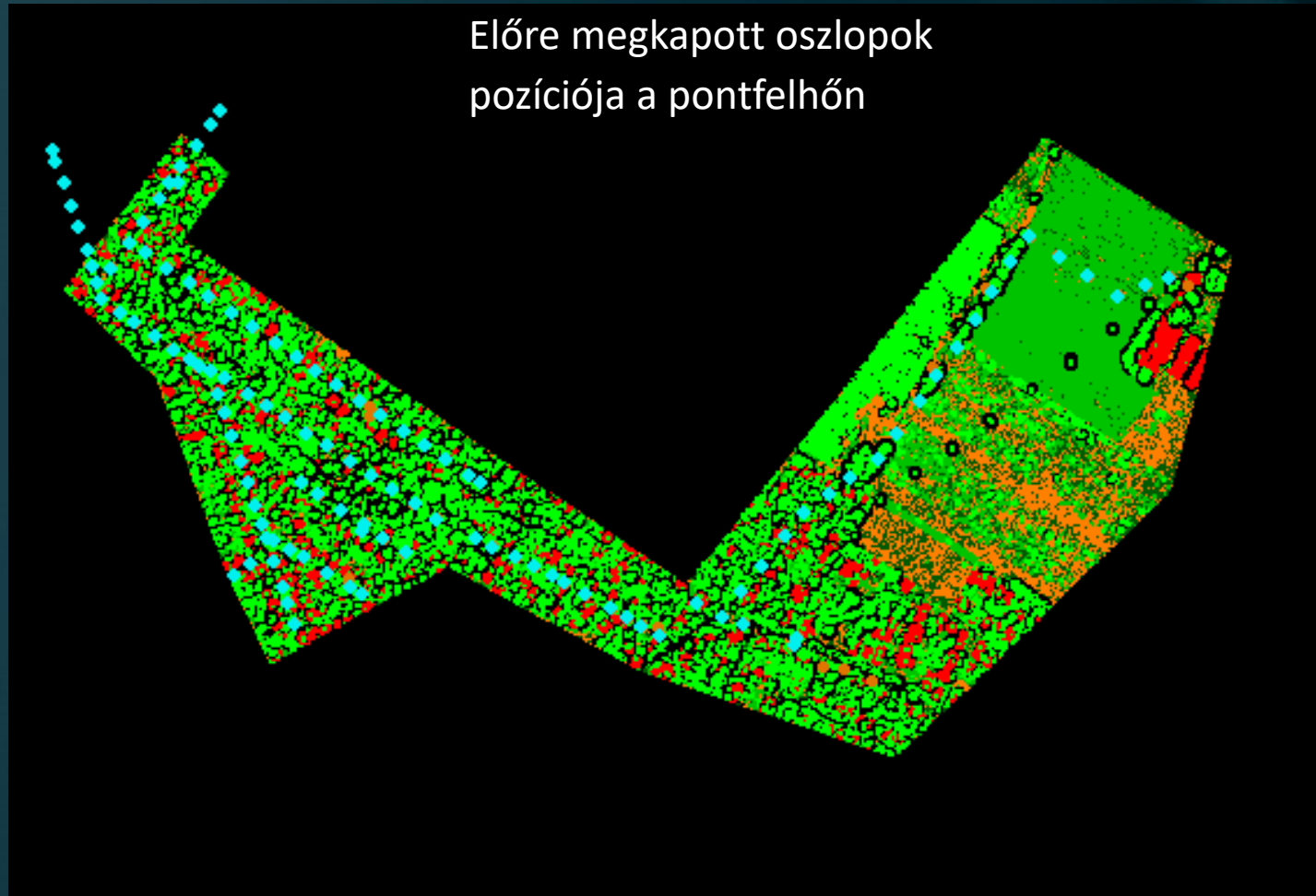

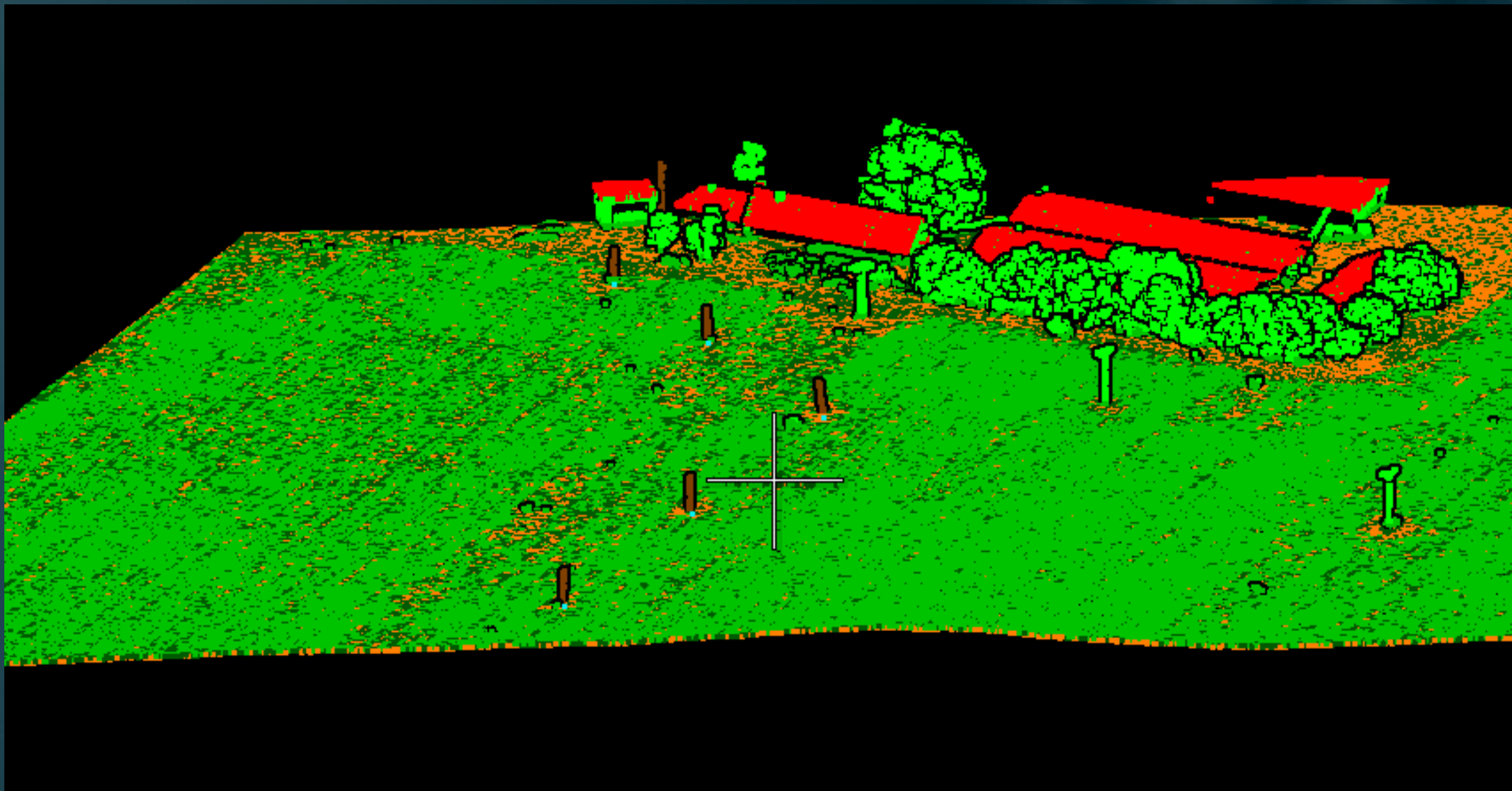
Erdőkertes településen telekommunikációs oszlopok azonosítása kis pontsűrűségű LiDAR pontfelhő alapján

Feladat: oszlopok azonosítása és oszlopmagasság megállapítása előre meghatározott oszlop pozíciók alapján

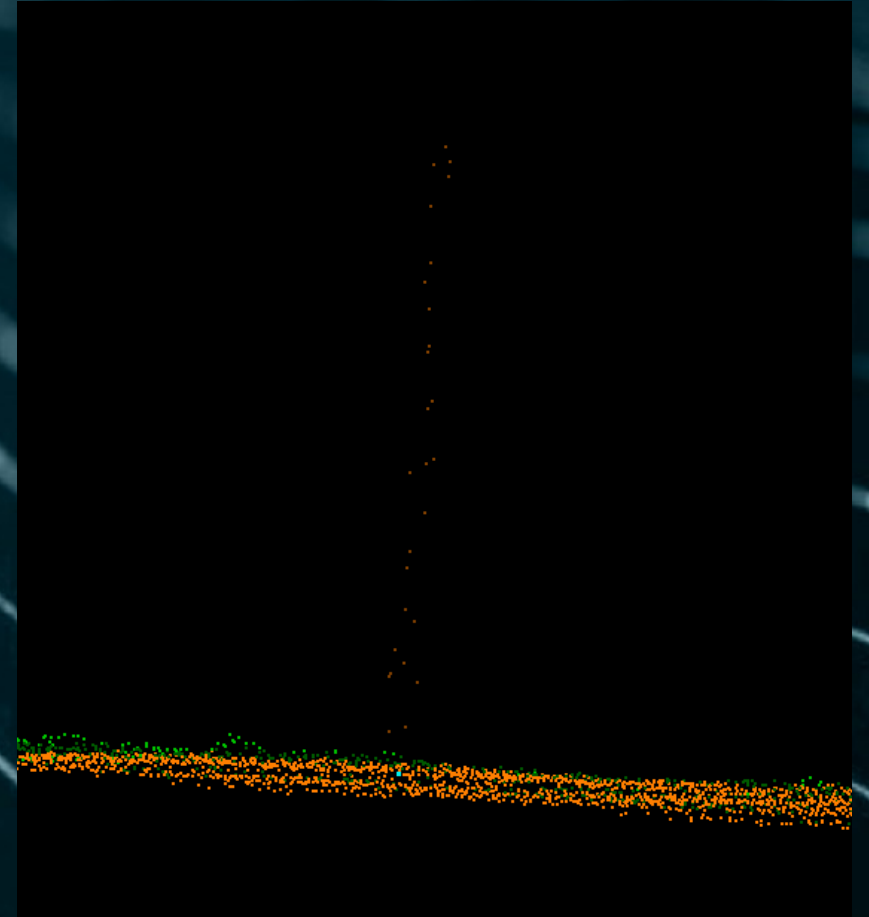
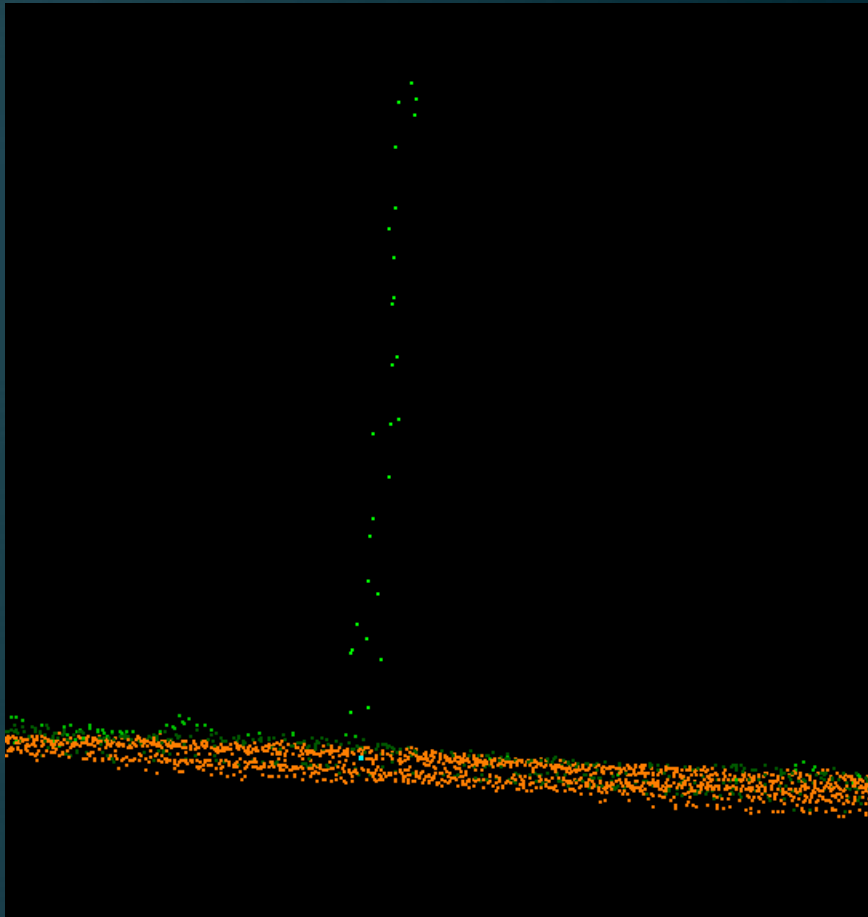
Oszlopok azonosítása pontfelhő alapján

pontfelhő sűrűsége: 10 pont/m²

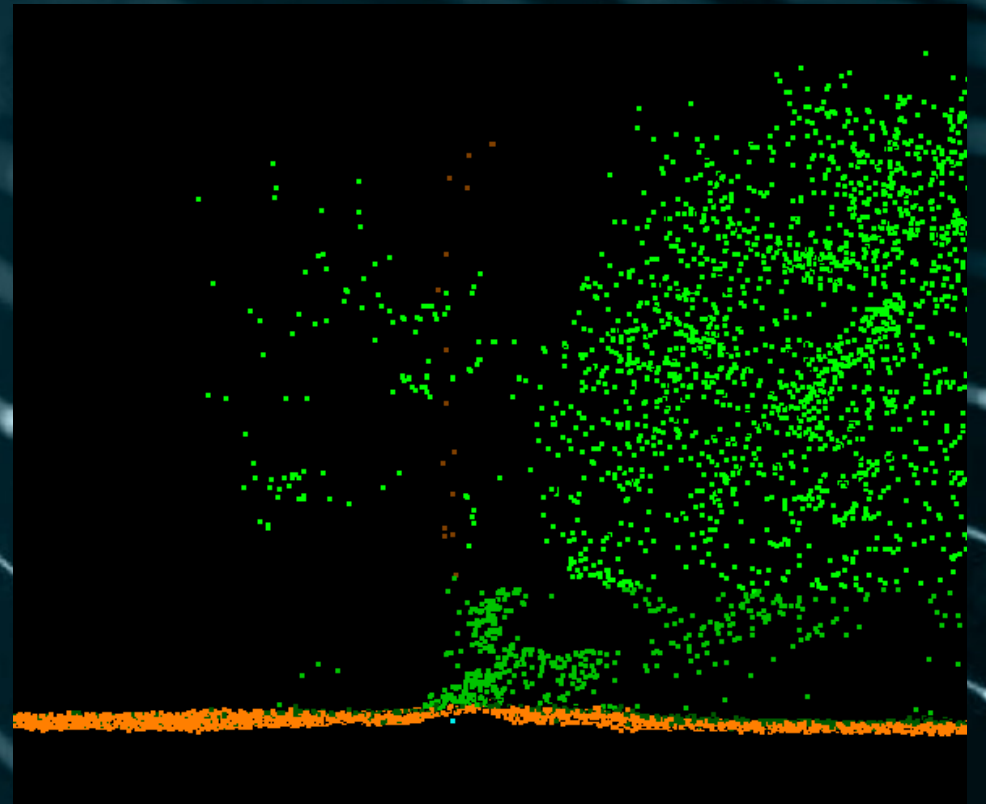
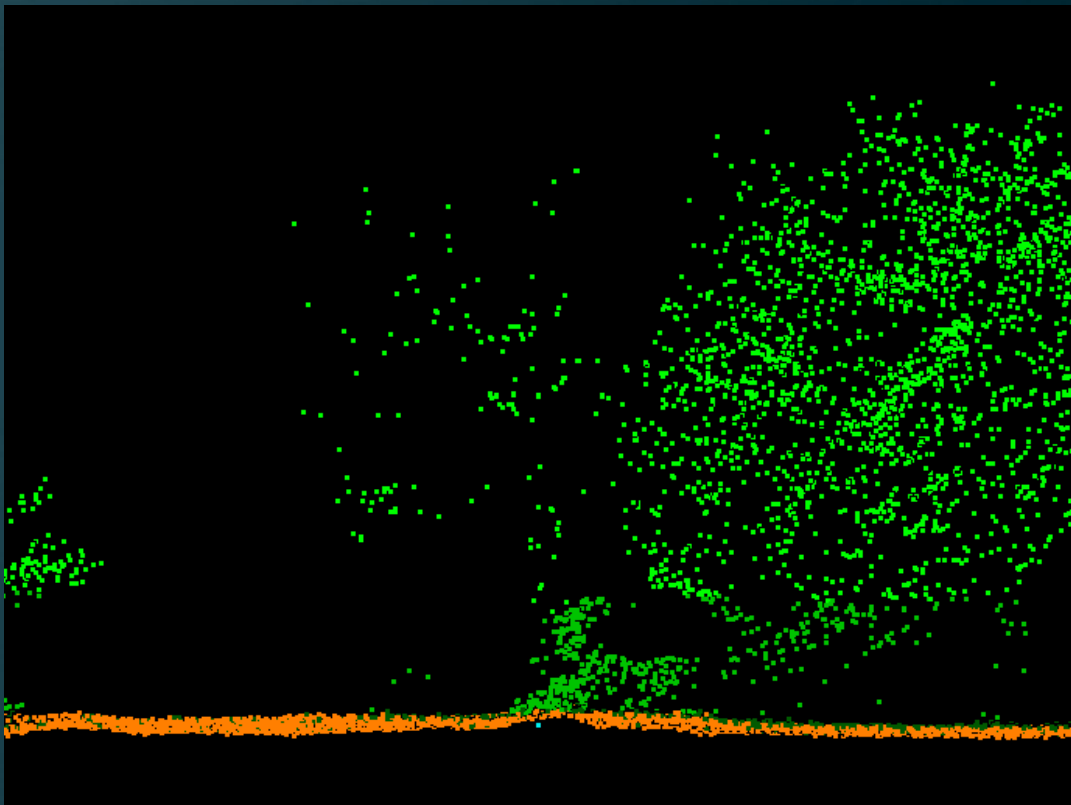

Oszlopok azonosítása növényzetmentes területen

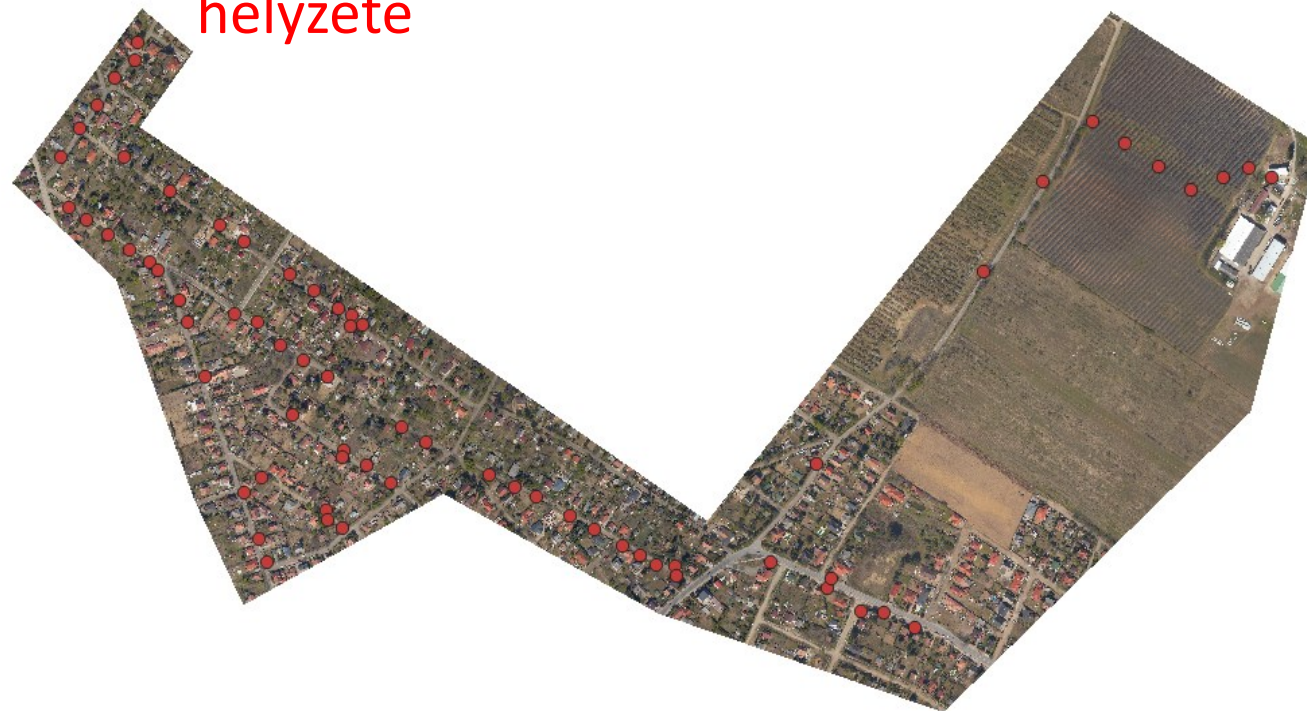
Oszlopok azonosítása növényzettel borított területen

Azonosítandó oszlopok száma és helyzete

Pontfelhőn azonosított oszlopok száma és helyzete

Azonosítandó DIGI oszlopok száma	108
Pontfelhő segítségével azonosított oszlopok száma	70
(ebből pontos pozícióval rendelkező)	60
EREDMÉNY	65%

Kecskemét településen telekommunikációs oszlopok azonosítása nagy pontsűrűségű LiDAR pontfelhő alapján

Feladat:

Valós oszloppozíciók összehasonlítása LiDAR pontfelhőben azonosított
oszlop pozíciókkal

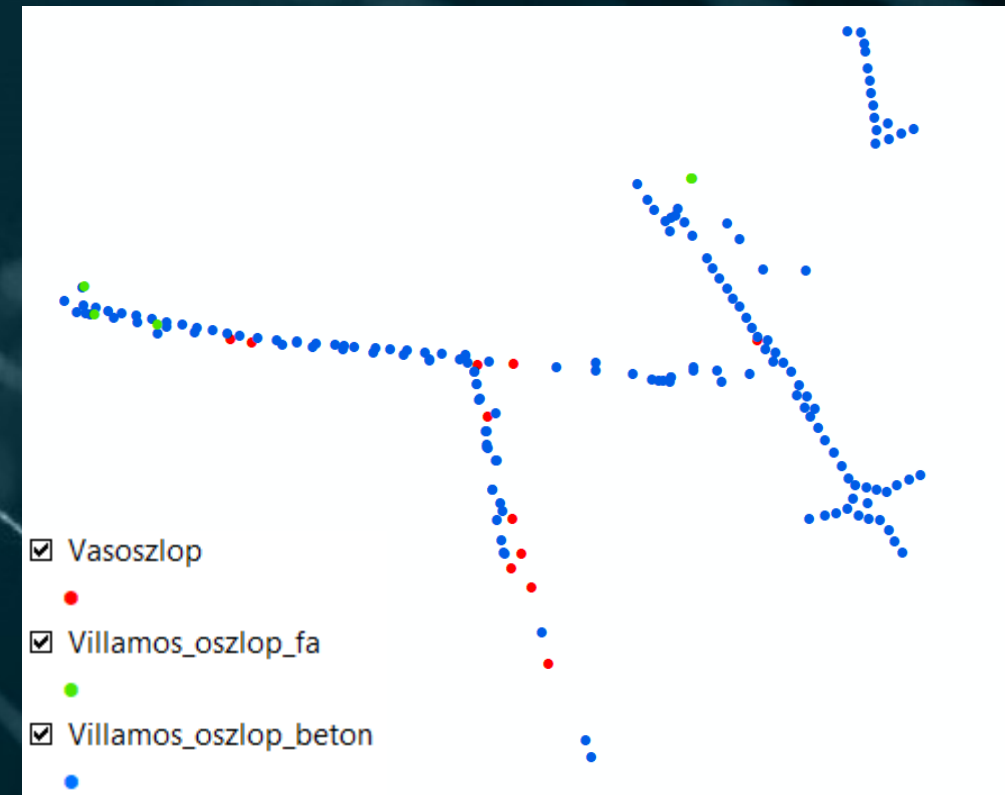
Kecskemét - Oszlopazonosítás

A mintaterület Google Earth alaptérképen és ortofotón, megjelenítve a valós oszloppozíciókat

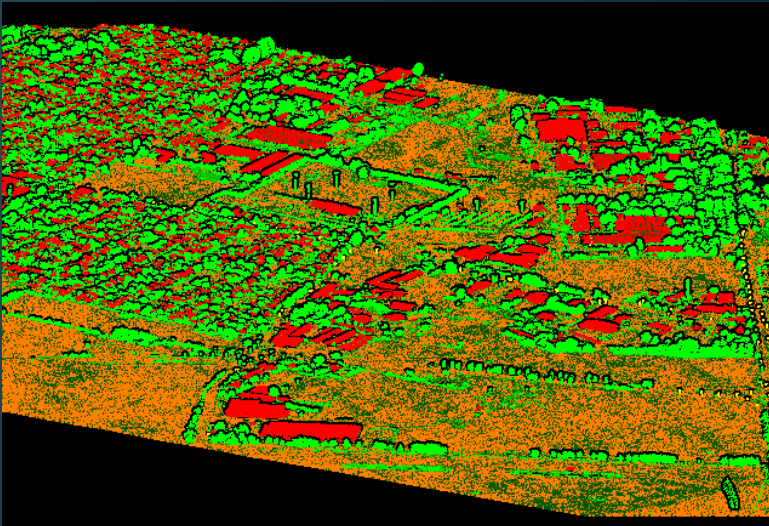

Szolgáltatótól kapott DWG 6831 oszlopot tartalmazott, melyből leválogatásra került 177 db az alábbi kategóriákkal:

- Vasoszlop (11 db)
- Villamososzlop fa (5 db)
- Villamososzlop beton (161 db)

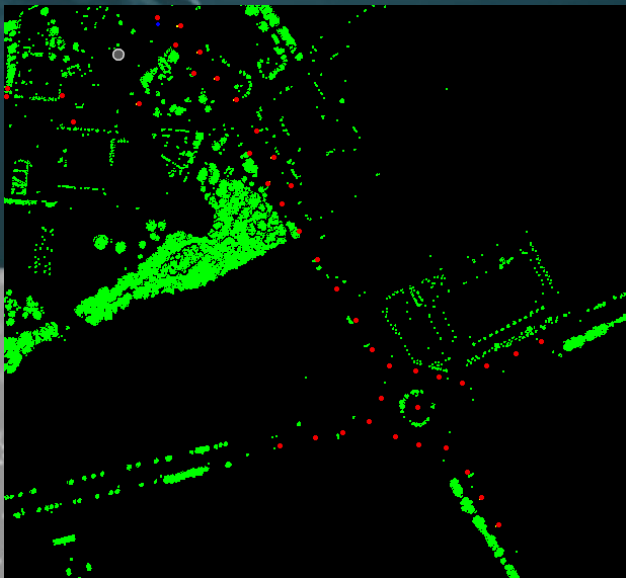
A mintaterület LiDAR pontfelhője
felülnézetben és elforgatva

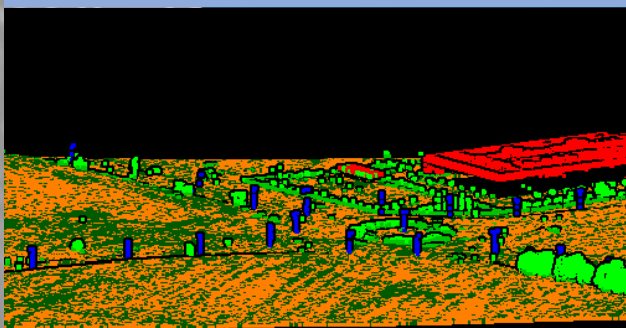
Az összehasonlítás lépései:

- A kapott oszloppozíciók pont shape állományának elkészítése
- Ezen lokációk alapján a LiDAR adatban az oszlopok azonosítása és átosztályozása
- Az oszlop osztály kinyerése, és pont shape állomány létrehozása
- A LiDAR-ban az oszlopokat reprezentáló pontcsoportokból egy középpont meghatározása (manuális ellenőrzéssel)
- Adatösszehasonlítás:
  - LiDAR pontfelhőben azonosított oszlopok száma
  - A pozíciók pontosságvizsgálata

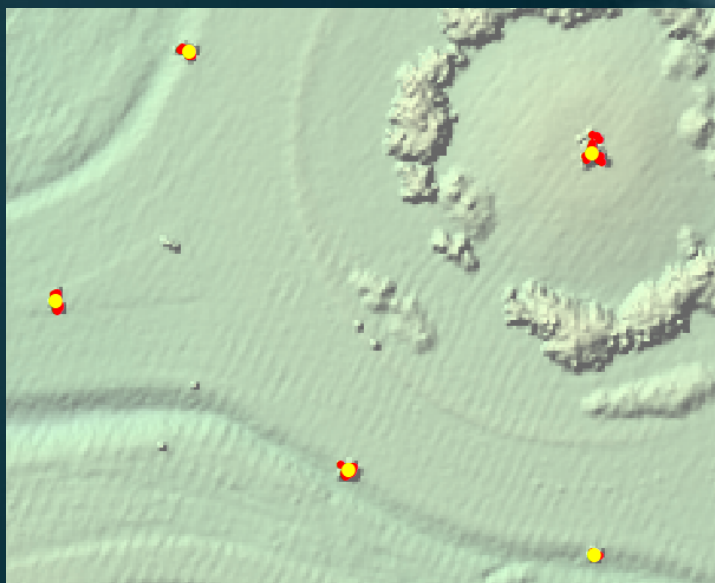
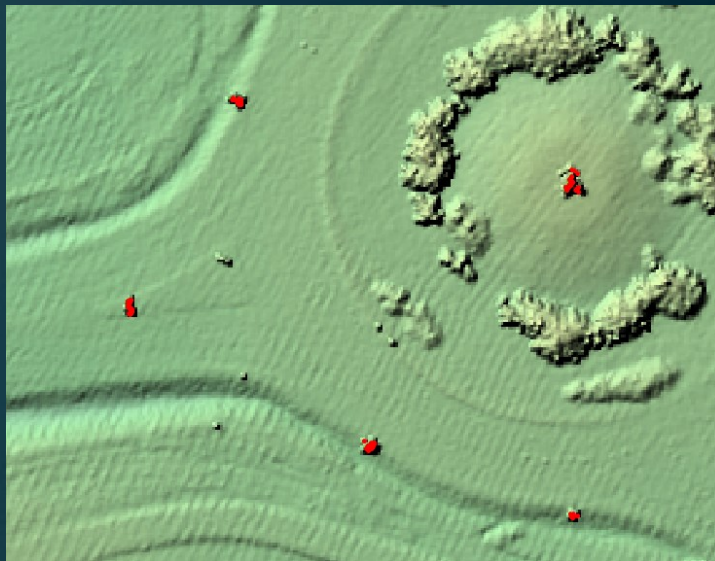
Valós oszloppozíciók a LiDAR pontfelhőn

Azonosított és átosztályozott oszlopok (kék színnel kiemelve) a LiDAR adatban

A pontfelhőből kinyert oszlopok pontcsoportjai és a középpont meghatározása

Kecskemét - Oszlopazonosítás

- A valós (kék szín)- és a LiDAR-ból (piros szín) kinyert oszloppozíciók
- A találat szempontból kategorizáltuk a pontokat
- Távolságot számoltunk a LiDAR pontfelhőhöz képest

NEAR_FID	NEAR_DIST	Azonosítás
72	0.257769	
74	0.128871	
46	0.985715	
46	1.46892	
48	0.27228	2 db valós pozíció egy LiDAR oszlop
48	0.922113	2 db valós pozíció egy LiDAR oszlop
48	51.083928	Nincs találat
50	0.344515	
50	3.180213	Nincs találat
49	0.779262	
42	0.21164	2 db valós pozíció egy LiDAR oszlop
42	1.123264	2 db valós pozíció egy LiDAR oszlop

Egy oszlopot reprezentáló pontok DSM modellen
 Kék: Valós pozíció
 Fekete: LiDAR pontcsoport
 Sárga: Végső LiDAR pozíció

Kecskemét - Oszlopazonosítás

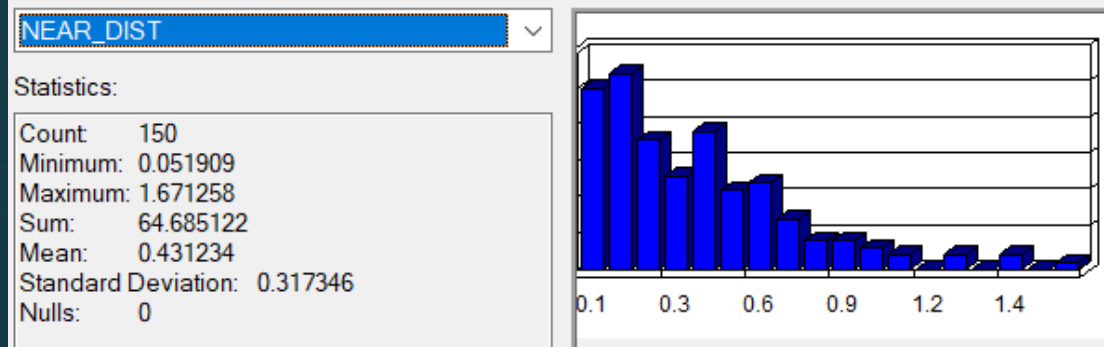
Statisztikai elemzés:

- A kapott adatbázisból 177 db oszlopot azonosítottunk, ami a valós pozíciót mutatja
- A LiDAR adat eredménye 156 db oszlop
- Az összehasonlítás során 17 db valós oszloppozícióra nem volt találatunk
- Volt 10 db olyan valós oszlop, mely igazából LiDAR alapján 1 oszlopnak számít (ezt LiDAR-ban is azonosítottaknak vettük)
- Így a végső oszloptalálat a valós adathoz képest:

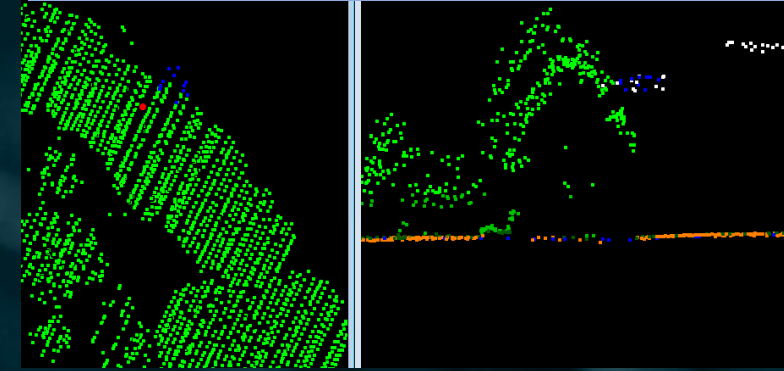
$$\checkmark 177 \text{ db} / 160 \text{ db} = 90.4 \%$$

- Elsősorban azokat az oszlopokat nem tudtuk azonosítani, amiket sűrű növényzet takart
- Bizonyos esetben a sűrű cserje vagy kisebb magasságú fák fölött is lehetett azonosítani az oszlop tetejét
- Olyan azonosítatlan oszlop is volt, aminél egyáltalán nem volt pontunk, még növényzet sem
- Az azonosított oszlopok egymástól való távolságuk statisztikája:

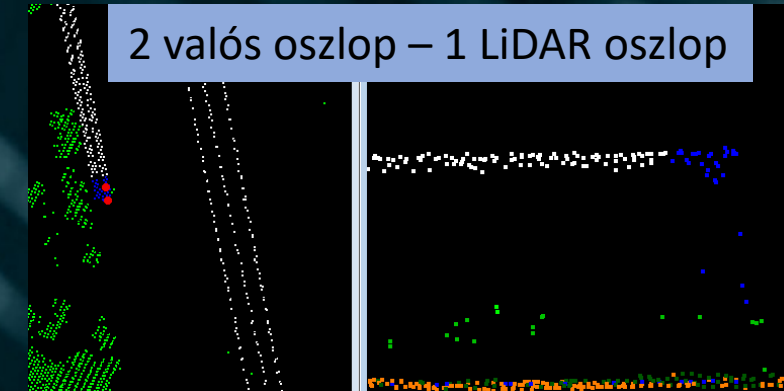
Minimum: 0.05 m
Maximum: 1.67 m
Átlag: 0.43 m
Szórás: 0.32 m

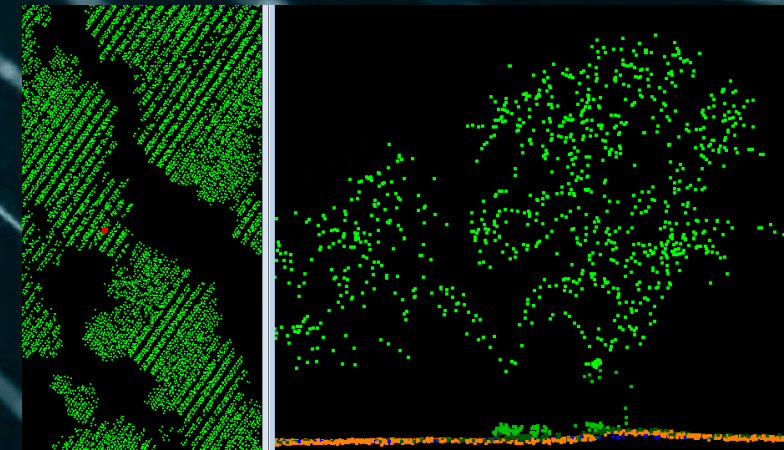
Vegetáció takarása, de van találat

2 valós oszlop – 1 LiDAR oszlop

Azonosítatlan pont a vegetáció miatt

Köszönöm a figyelmet!

Amennyiben további kérdése van:

✉ tamas.tomor@envirosense.hu

☎ +36-30-337-8623

www.envirosense.hu

www.envimap.hu

